

Ob 100. obletnici izida *Smuške terminologije* (1921): zasnova in slovaropisne prvine

SIMON ATELŠEK

ZRC SAZU, Inštitut za slovenski jezik Frana Ramovša, Novi trg 4,
SI 1000 Ljubljana, simon.atelsek@zrc-sazu.si

1.01 Izvirni znanstveni članek – 1.01 Original Scientific Article

---

V prispevku uvodoma povzamemo historiat in povod za nastanek *Smuške terminologije* (1921) ter metodologijo zbiranja gradiva. V drugem delu analiziramo slovaropisne prvine in ugotavljamo, da delo kljub temu, da ga je avtor označeval kot zbirko, v veliki meri izkazuje značilnosti terminološkega slovarja. Na ravni mikrostrukture ugotavljamo, da je avtor ob enobesednih iztočnicah, ki v delu prevladujejo, dosledno navajal slovnične podatke. Relativno dosledno je navajal tudi razlage, ki v posameznih primerih zelo natančno opredeljujejo pojme in se tako že približajo terminološkim definicijam. Nekaj bolj netipičnih značilnosti za slovarje pa lahko opazimo na ravni makrostrukture. Najbolj očitna tovrstna značilnost je, da avtor na nekaterih mestih podatke o pojmu navaja tudi izven slovarskega sestavka. Druga pa se kaže v tem, da delo ne vključuje abecednega seznama smučarskih izrazov.

In the first part of the article we present the history, the rationale for publishing *Smuška terminologija* (1921) and the methodology for collecting skiing terms. In the second part, we discuss terminographic elements, and present the many elements specific for terminological dictionaries that we find in this work, although the author describes it as a collection. At the level of microstructure, we can see that the author consistently gives grammatical information for the single-word headwords that occur most frequently. Relatively consistently, he also gives definitions, which, in some cases, define the term very precisely, and are already close to terminological definitions. On the other hand, we can identify some more atypical features for dictionaries at the level of the macrostructure. The most obvious one is that, in some places, information about the term is given outside the dictionary entry. The second is that the book does not contain an alphabetical list of skiing terms.

Ključne besede: smučarska terminologija, zgodovinsko jezikoslovje, terminografija, Rudolf Badjura

Key words: skiing terminology, historical linguistics, terminography, Rudolf Badjura

---

0 Uvod¹

Na začetku 20. stoletja se je v naših krajih poleg starosvetnega bloškega smučanja, ki ga opisuje že Valvazor, smučanje začelo v večjem obsegu uveljavljati tudi kot športna disciplina. Posledično so se pojavljali novi pojmi, npr. s področja opreme in tehnike smučanja, ki jih je bilo potrebno poimenovati. Najprizadevnejši snovalec domačega smučarskega izrazja v tem obdobju je bil Rudolf Badjura (1881–1963), ki je sicer znan predvsem kot avtor planinskih in turističnih vodnikov ter ustanovni član skupine Dren.² Pogosto pa se omenja tudi kot eden prvih smučarskih učiteljev in organizatorjev smučarskih tečajev pri nas. Njegovo prvo samostojno delo s področja smučarskega izrazja³ je *Smuška terminologija*, ki je izšla leta 1921 in na dvanajstih straneh vsebuje 137 oštevilčenih⁴ smučarskih izrazov, razvrščenih v šest pomenskih skupin in opremljenih z razlagami ter navedbami morebitnih sinonimov.

V prvem delu pričujočega članka bomo predstavili historiat in povod za nastanek obravnavanega dela ter metodologijo zbiranja gradiva. V drugem pa bomo analizirali strukturo dela in na podlagi ugotovitev skušali odgovoriti na vprašanje, v kolikšni meri delo izkazuje značilnosti slovarja. Avtor ga je namreč skoraj dosledno označeval kot *zbirko* in podobno tudi raziskovalci smučarske zgodovine.

1 Historiat nastanka *Smuške terminologije*

Na naslovnici izdaje iz leta 1921 je podatek, da gre za ponatis po *Sportu* 1920/21. V uvodu pa Badjura (1921a: 3) navaja, da gre v osnovi za razširjeno zbirko smučarskega izrazja, ki jo je leta 1914 v dveh delih objavil v časopisu *Slovenski narod*. Omenjena prvotna objava iz leta 1914 je nastala na osnovi gradiva, ki ga je Badjura zbral pozimi leta 1912, ko je obiskal Bloke z namenom popisovanja smučarskega izrazja (Badjura 1931: 2). V delu iz leta 1914 je navedenih deset oštevilčenih smučarskih izrazov, ki so jim večinoma dodane kratke razlage, le nekaterim pa tudi slovnični podatki. Ob večini izrazov so navedeni tudi nemški ustrezniki, ki pa jih je v naslednjih objavah opustil.

---

¹ Prispevek je nastal v okviru programa P6-0038, ki ga financira ARRS.

² Skupina Dren je bila neformalno združenje mladih alpinistov, ki sta ga leta 1908 osnovala Bogumil Brinšek in Rudolf Badjura. Člani skupine so poleg poletnega uvajali tudi zimski alpinizem in se usmerili še v jamarstvo in gorniško fotografijo. (Mikša, Golob 2013: 21–22)

³ Badjura v obravnavanem delu poleg smučarskih terminov (npr. *krmarica*) navaja tudi del splošnega besedja, ki je povezano z zimo in smučanjem (npr. *suknjič*). Zato v pričujočem prispevku uporabljamo besedno zvezo *smučarski izraz* v širšem pomenu, ki vključuje tako smučarske termine kot tudi splošno izrazje, vezano na to področje.

⁴ Številki 7 in 75 sta podvojeni, številka 59 pa manjka, tako da je v delu 138 oštevilčenih smučarskih izrazov.

Konec leta 1920 in v začetku leta 1921 je Badjura v reviji *Sport* v petih nadaljevanjih objavil precej razširjeno različico obravnavanega dela, ki je vsebovala 137 oštevilčenih smučarskih izrazov. Zanimivo je, da v njej ne najdemo nekaterih izrazov iz prve izdaje. Tako npr. ni izrazov *smučkar*, *smučišče* in *sančišče*. Namesto slednjega Badjura (1921a: 9) uporabi izraz *sankališče*, ki ga v prvi objavi izrecno odsvetuje (prim. Badjura 1914: 1). Omenjeno odstopanje potrjuje spoznanje, da je bilo smučarsko izrazje v tem obdobju še v fazi oblikovanja, na kar na več mestih opozarja tudi Badjura, ki svojih rešitev nikakor ne jemlje kot dokončne, temveč jih ponuja v presojo bralcem in prosi, »da vsi, ki se za to zanimajo, stvar presodijo, odkrito izrazijo svoje pomisleke in dodajo, kar so našli boljšega in novega« (Badjura 1920/21: 4).

Leta 1921 je malenkost spremenjena objava iz revije *Sport* izšla še kot samostojna knjižica. Najbolj očitna razlika v primerjavi s predhodno objavo v reviji je v tem, da je v knjižici uvod precej skrajšan, tako da prinaša le najosnovnejše podatke o delu. Poleg tega pa v samostojni izdaji najdemo še nekaj posameznih dopolnitev in popravkov. Tako je npr. samostojno naveden izraz *smučka* in spremenjena je razlaga pri iztočnici *opršnik*. V veliki večini pa je stanje v samostojni knjižici iz leta 1921 prekrivno z objavo v reviji *Sport* v letih 1920/21, tako da lahko sklenemo, da gre za ponatis s posameznimi spremembami in popravki.

Badjura je delo še naprej dopolnjeval in leta 1931 izdal še drugo dopolnjeno izdajo *Smuške terminologije*, za katero A. Mrak (1932: 318) navaja, da vsebuje 503 smučarske izraze, ki so pogosto navedeni združeno pod krovnimi smučarskimi izrazi. Avtor se je namreč v tej izdaji odločil za metodo gnezdenja, tako da je skupaj navajal izraze, ki so besedotvorno sorodni⁵ (Geršič idr. 2014: 46).

2 Povod za nastanek *Smuške terminologije*

2.1 Ob uveljavljanju smučanja kot športne discipline se je pri nas v začetku 20. stoletja pojavljalo prevzeto smučarsko izrazje, do katerega pa je imel Badjura izrazito odklonilen odnos, saj o njem govori kot o »tujih spakedrankah«, ki »mrevarijo naša občutljiva smučarska ušesa« (prim. Badjura 1914: 1). Geršič idr. (2014: 43) ugotavljajo, da je njegov jezikovni nazor temeljil na sprejemanju domačega izrazja in odpora proti germanizmom. Po eni strani je prevzemanje odklanjal zaradi zavedanja, da za mnoge pojme med ljudstvom že obstajajo domača poimenovanja in torej ni nobene potrebe po prevzemanju. Po drugi strani pa je bil prepričan, da lahko tudi nove pojme, za katere še nimamo poimenovanj, oblikujemo ustrezne domače smučarske izraze. Pri tem se je skliceval tudi na druge športne panoge: »/k/akor vsak količkaj razvit šport, tako bi izzval tudi smuški šport med nami svojo terminologijo« (Badjura 1914: 1). Sklepamo, da

⁵ Sklepamo, da jih je na nekaterih mestih združeval tudi na osnovi pomenske povezanosti, npr. *čevlji*, *vezanke*, *mestve* (prim. Badjura 1931: 7).

je kot pozitiven zgled imel v mislih tudi slovensko telovadno terminologijo, ki so se ji v okviru sokolskega gibanja posvečali že v drugi polovici 19. stoletja.⁶ Ena od pomembnih nalog Sokola je bila namreč tudi razvoj domače telovadne terminologije, kar se potrjuje tudi v prvih strokovnih besedilih s tega področja v slovenskem jeziku, npr. v delih *Nauk o telovadbi*, 1. del (1867), 2. del (1869); J. Zima, *Telovadba v ljudskej šoli* (1872) (Honzak Jahić 2000: 293).⁷

Vsaj deloma pa lahko verjetno tako odklonilen odnos do prevzetega smučarskega izrazja vidimo tudi kot odmev t. i. »boja za gore«, ki se je ob koncu 19. stoletja odvijal med Slovenci in Nemci.⁸ Ker je pomemben del omenjenega boja potekal tudi na polju jezika, npr. v poimenovanju gora, koč in poti, sklepano, da je vsaj posredno vplival tudi na razvoj strokovnega izrazja s področij, povezanih z gorami. Batagelj (2009: 55) v zvezi s tem omenja *smučarski purizem*, ki ga povezuje z ugotovitvijo, da je bilo vprašanje jezika v obdobju narodne emancipacije pri nas ključno politično vprašanje. Kot osrednji razlog za tako intenzivno zavzemanje za razvoj domačega smučarskega izrazja pa Batagelj (2009: 55) navaja načrtno prizadevanje za vzpostavitev smučanja kot nacionalnega športa, pri čemer je imel Badjura ključno vlogo in ga Batagelj označi kot vodilnega smučarskega ideologa.

2.2 V uvodu v objavo v reviji *Sport* Badjura (1920/21: 4) razvoja domačega smučarskega izrazja ne utemeljuje več zgolj s težnjo po izogibanju prevzetim izrazom, temveč tudi s potrebo po usklajevanju z bližnjimi južnoslovanskimi jeziki, da bi se tudi v strokovnih stvareh med seboj bolje razumeli.

Nāš gre več samo za to, da izginejo nemški izrazi in iz teh nastale spakedranke. Nāš delokrog na smuškem polju se je izdatno povečal po jugovzhodu. Obvladati nas mora stremljenje: da se čimpreje spoznamo ter boljše razumemo s svojimi brati onstran Gorjancev, tako v mislih kot tudi v govoric in pisani besedi, v kolikor se le dá to praktično izvesti. In to medsebojno zblížanje v izraževanju je mogoče: ako proučimo in sestavimo svojo terminologijo, jo primerjamo z ono naših bratov ter skušamo nato kolikor mogoče izenačiti izraze pri orodju, tehnikah i dr. (Badjura 1920/21: 4)

---

⁶ Da je bil Badjura dobro seznanjen s sokolskim gibanjem, lahko sklepamo tudi na osnovi navedbe Batagelja (2009: 173), da je Badjura med drugim vodil tudi prve smučarske tečaje v okviru sokolske organizacije. Sicer je v zvezi s tem potrebno opozoriti, da so ti tečaji verjetno potekali šele po letu 1924, saj Dolenc idr. (1998: 146) navajajo, da so se v okviru sokolske organizacije šele po tem letu poleg telovadbe začeli ukvarjati tudi z drugimi športnimi panogami, med katerimi je omenjeno tudi smučanje.

⁷ Podobno ugotavlja tudi Kristan (2012: 7–8), ki navaja, da je bilo v dobi nastajanja društvene telovadbe iskanje domačih strokovnih izrazov ena temeljnih nalog na tem področju.

⁸ »Boj za gore« Mikša in Zorn (2018: 22) opredelita kot prenos nacionalnih teženj iz mest v visokogorje, kar se je kazalo v obliki tekme za osvajanje vrhov, gradnjo poti in koč, pri kateri je šlo za simbolno prilaščanje gora in jo avtorja imenujeta tudi »markiranje gora«.

Pri tem je zanimivo, da lahko tudi pri tovrstnem povezovanju z drugimi slovanskimi narodi najdemo vzporednice s sokolskim gibanjem. Honzak Jahić (2000: 294) namreč navaja, da so se Sokoli na začetku 20. stoletja pri razvoju slovenskega telovadnega izrazja zgledovali po češkem izrazju. Šlo je torej za podoben pristop, ki je na področju strokovnega izrazja poudarjal pomen usklajenosti z drugimi slovanskimi jeziki. Najočitnejša razlika je v tem, da so se športni delavci pri razvoju telovadnega izrazja naslonili na Čehe, ki so imeli telovadbo in telovadno izrazje⁹ že pred nami dobro razvito. Na področju smučanja pa smo bili z ostalimi južnoslovanskimi narodi v bolj enakovrednem položaju in zato ni šlo za zgledovanje, temveč bolj za vabilo k sodelovanju pri oblikovanju strokovnega izrazja. Pri tem ni povsem jasno, kako široko področje je imel Badjura v mislih, ko omenja »brate onstran Gorjancev«. Po eni strani bi lahko sklepali, da je meril zlasti na Hrvate, ker se je pri njih po navedbah Batagelja (2009: 55) moderno smučanje uveljavljalo povsem sočasno kot pri nas. Po drugi strani pa se določeni vplivi kažejo tudi npr. v srbskem smučarskem izrazju. Batagelj (2009: 55) namreč ugotavlja, da se je v srbsčini pod slovenskim vplivom prvotno uveljavil izraz *smučanje*, a ga je kasneje vse bolj nadomeščal izraz *skijanje*. Morda lahko vsaj kot posreden dokaz za to, da je Badjura imel v mislih širše območje, štejeemo tudi dejstvo, da je v knjigi *Smučar* (1924) na koncu objavil *Srbohrvatski tolmač*.

Badjura je torej zagovarjal razvoj domačega strokovnega izrazja s pomembnim poudarkom na upoštevanju ljudskih poimenovanj, ki so živelja med ljudmi že stoletja. Tovrsten pristop pa je bil podkrepjen tudi z namenom po usklajenem razvoju smučarskega izrazja z ostalimi južnoslovanskimi jeziki.

3 Metode zbiranja gradiva in oblikovanja *Smuške terminologije*

Badjura izhodiščne usmeritve in metodo oblikovanja slovenskega smučarskega izrazja predstavi že v uvodu v prvo objavo iz leta 1914. V zvezi s tem navaja naslednje:

Omenjeni naš šport se naslanja precej na turistiko in kot takemu je prihranjen že velik del, saj imamo že precizno sestavljeno turist. terminologijo po dr. Henriku Tumi. Preostaja nam torej le še določitev izrazov smuške tehnike in orodja. S tem pa bomo lahko kmalu končali, ako bo stvar izzvala med nami zanimanje ter se nas združi pri tem sicer zelo nevhvaležnem delu vzajemno več delavcev. V mnogih slučajev se bo treba tudi še zateči k autohtonim našim smučarjem na Bloke. (Badjura 1914: 1)

⁹ M. Tyrš je leta 1862 izdal prvo zbirko češkega telovadnega izrazja z naslovom *Názvoslovi tělocvičné* (Honzak Jahić 2000: 290–291).

Na osnovi tega lahko sklepamo, da je Badjura oblikovanje smučarskega izrazja zasnoval na treh točkah. V izhodišču se torej opre na terminologijo Henrika Tume s področja turistik¹⁰, kar je razumljivo, saj je smučanje pojmoval kot zimsko obliko turistik¹¹. Pri tem je verjetno imel v mislih delo Henrika Tume z naslovom *Nekoliko morfologije in terminologije za alpiniste*, ki je v letih 1909 in 1910 v nadaljevanjih izhajalo v *Planinskem vestniku* in prinaša pomembno zbirko slovenskega planinskega in gorniškega izrazja skupaj z nemškimi ustrezniki.¹²

Kot drugo točko Badjurovega načrta bi lahko označili pritegnitev somišljenikov k sodelovanju pri oblikovanju slovenskega smučarskega izrazja. Medtem ko splošno vabilo k sodelovanju Badjura navede v vseh štirih objavah, pa v prvi (Badjura 1914: 1) povabi tudi k objavljanju dopolnitev in popravkov v *Planinskem vestniku* in v prvi samostojni izdaji (Badjura: 1921a: 3) k objavljanju tovrstnih prispevkov v reviji *Sport*. Ker obsežnejših prispevkov s področja smučarskega izrazja vsaj do druge izdaje leta 1931 v periodiki¹³ ni zaznati in ker Badjura v naslednjih objavah razen informatorjev s terena ne omenja drugih sodelavcev, sklepamo, da je v tej pobudi vsaj v večji meri ostal osamljen.

Tretja pomembna točka Badjurovega načrta pa je črpanje osnovnega smučarskega izrazja iz živega jezika. V prvem prispevku Badjura (1914: 1) omenja samo Bloke, ki jih imenuje tudi »kranjski Telemark«, že v prvi razširjeni objavi v reviji *Sport* (Badjura 1920/21: 4) pa med kraji, od koder je črpal izrazje, poleg Blok (Bl) navaja še Bohinj (Bo), Planino (Sveti križ nad Jesenicami) (Pl), Mojstrano (M) in Krvavec (K).¹⁴ Da je bil za Badjuro živi jezik pomemben vir pri oblikovanju smučarskega izrazja, priča dejstvo, da je v samostojni izdaji iz leta 1921 skoraj pri polovici smučarskih izrazov s krajšavo označen tudi kraj, kjer ga je Badjura zabeležil.

---

¹⁰ Samostalni *turistika* je v začetku 20. stoletja označeval planinstvo in alpinistiko. Torej gre za pomen, ki ga kot 2. pomen najdemo tudi še v SSKJ2, in sicer s kvalifikatorjem *zastarelo*.

¹¹ Badjura (1914: 1) pravi: »Imamo že zelo lepo razvito takozvano 'poletno' ali 'sezonsko turistiko', smuški šport, ki pa v svojem glavnem bistvu ni nič drugega kot izpopolnitev turistik v zimskem času, 'zimska turistika', le-ta pa šteje dosedaj žal le še malo pripadnikov med nami.«

¹² Poleg omenjenega vira Badjura (1931: 3) navaja kot tiskani vir le še Pleteršnikov *Slovensko-nemški slovar* (1894–1895).

¹³ Kot prvo tovrstno objavo, ki obširneje obravnava tudi smučarsko izrazje, bi lahko označili *Alpinsko terminologijo* Henrika Tume, ki je bila objavljena leta 1932 v štirih nadaljevanjih v *Planinskem vestniku*, št. 4 (str. 75–81); št. 5 (str. 97–99); št. 7 (str. 133–136); št. 8 (str. 160–165).

¹⁴ V prvi samostojni izdaji iz leta 1921 je namesto *Krvavca* navedena *Križka planina*. Sklepamo, da gre za isti vir, saj gre za planino, ki leži pod Krvavcem.

4 Analiza slovaropisnih prvin v *Smuški terminologiji* (1921)

Kot smo že uvodoma omenili, je Badjura *Smuško terminologijo* skoraj dosledno označeval kot *zbirko*, le v drugi izdaji iz leta 1931 jo imenuje tudi *smučarski brus*, torej jezikovni priročnik¹⁵ za smučarje (Badjura 1931: 3). Tudi raziskovalci smučarske zgodovine vse izdaje obravnavanega dela najpogosteje označujejo kot *zbirko* (prim. Guček (1989: 19, 53), Batagelj (2009: 56)). Podobno tudi Bokal (2010: 112, 118) delo opredeli kot *zbirko* in ponekod kot *popis*. Geršič idr. (2014: 47) pa delo okarakterizirajo kot *besedoslovno zbirko* in v nadaljevanju posredno nakažejo tudi značilnosti, ki so lastne slovarjem, saj obravnavane smučarske izraze v delu označijo kot *iztočnice* in posamezne opise smučarskih izrazov kot *slovarske sestavke*.

Kljub temu, da je delo težko povsem enoznačno opredeliti in da bi ga težko brez pomislekov uvrstili med slovarje, bomo pri analizi prve samostojne izdaje *Smuške terminologije* iz leta 1921 izhajali iz slovarske členitve besedila, saj so smučarski izrazi večinoma izpostavljeni kot iztočnice na začetku odstavkov, ki jim navadno sledi navedba slovničnih podatkov in krajša ali daljša razlaga. Najprej bomo torej predstavili značilnosti dela z vidika makrostrukture in v nadaljevanju z vidika mikrostrukture.¹⁶

4.1 Značilnosti dela na ravni celote (makrostruktura)

Smučarsko izrazje je v delu razvrščeno v šest pojmovnih skupin,¹⁷ znotraj katerih izrazi niso razvrščeni abecedno, temveč glede na smiselno povezanost. Geršič idr. (2014: 46) navajajo, da gre za razporeditev po načelu od bližnjega k daljnemu. Lahko bi torej rekli, da gre za tematsko ureditev, ki je poleg abecedne tudi možna ureditev makrostrukture terminoloških slovarjev.¹⁸

¹⁵ Da je imel Badjura pri tem v mislih jezikovni priročnik, sklepamo na osnovi dejstva, da je Ivan Koštiál leta 1926 objavil delo z naslovom *Slovnični in slovarski brus knjižne slovenščine*, ki je bil zasnovan kot priročnik za boljšo slovenščino s konkretnimi primeri rabe. Sicer pa je že v Pleteršnikovem *Slovensko-nemškem slovarju* (1894–1895) ob iztočnici *brus* naveden zgled »besede novega brusa«.

¹⁶ Žagar Karer (2011: 47) makrostrukturo in mikrostrukturo v zvezi s sodobnimi terminološkimi slovarji opredeli tako: »[m]akrostruktura določa, kako so posamezne slovarske sestavine povezane v slovar, pri čemer je pomemben predvsem način razvrščanja iztočnic (abecedno/tematsko), mikrostruktura pa določa zgradbo slovarskih sestavkov, torej katere prvine so v slovarskih sestavkih prikazane in v kakšnem zaporedju«.

¹⁷ V delu so smučarski izrazi razvrščeni v naslednjih šest skupin: *sredstva in priprave, ki jih denemo na noge* [...]; *ostala smučarska oprema in oprava*; *snegovi*; *teren*; *smuška tehnika i. dr.*; *led*.

¹⁸ Žagar Karer (2011: 47) navaja, da so pri nas terminološki slovarji navadno urejeni abecedno, čeprav naj bi bila sicer za terminološke slovarje bolj značilna tematska ureditev.

Zasnova makrostrukture je torej povsem slovarska, medtem ko sama izvedba nakazuje nekatere značilnosti, ki niso tipične za slovarje. Najočitnejša je ta, da je strokovno izrazje znotraj pomenskih skupin na nekaterih mestih povezano s krajšimi pojasnili, ki vzpostavljajo povezavo med dvema ali več smučarskimi izrazi in se lahko pojavljajo na treh različnih mestih.

a) Pojasnilo je samostojen odstavek med dvema slovarskima sestavkoma.

1. **Krplja** [...]

*V debelem, mehkem snegu pa s krpljami ne prideš daleč. V tem slučaju rabimo tanke, dolge deske pod nogami, ki imajo pred krpljami i to neprecenljivo vrednost, da z njimi tudi lahko drsaš; imenujemo pa le-te priprave.*¹⁹

2. **Smučī** [...]

3. **Smuke** [...]

4. **Smučē** [...]

b) Pojasnilo je del predhodnega slovarskega sestavka in uvaja naslednjega oz. več naslednjih.

119. **Závor**, a, m., [...] pomeni dejanje (figuro, zavinek), kadar zakrmm v desno (levo), da se vstavim ali samo, da izpremenim smer; pri smučki tehniki razločujemo v glavnem troje zavorov, in sicer:

120. **Plužne zavorē** (s plugom)

121. **Telemark** a, m. (za mehki, suhi sneg)²⁰

122. **Kristjanija**, e, f. (za trdi sneg – sren).²¹

c) Pojasnilo je del naslednjega slovarskega sestavka, ki ga povezuje s predhodnim.

23. ***Kólec**, ca, m, [...] močna, dolga palica [...] kakršno rabijo turisti in nekateri smučarji.

24. **Pálice**, pl. f., [...] dvoje kratkih a močnih palic, na katere se opirajo pri hoji v breg smučarji (smučarji se namreč delijo, kakor znano, v dvoje »veroizpovedanj«, in sicer: rabijo eni dvoje kratkih palic, drugi pa samo en kolec).

Tovrstna pojasnila gotovo pripomorejo k še bolj jasni povezanosti med izrazi in do določene mere dopolnjujejo razlage, saj pojme dodatno postavljajo v

---

¹⁹ Podčrtal S. A.

²⁰ Podrobneje avtor opredeli *telemark* v delu *Smučar* (1924), kjer navaja, da je to vrsta zavoja, ki se izvede na vzporedno postavljenih smučeh, s poklekom notranje noge in z močno naprej potisnjeno krmarico, ki je v tem primeru zunanja smučka (Badjura 1924: 56–58). Guček (1998: 34) navaja, da se je zavoj razvil v pokrajini Telemark na Norveškem, po kateri nosi tudi ime. Torej gre za eponim.

²¹ Podrobneje avtor opredeli *kristjanijo* v delu *Smučar* (1924), kjer navaja, da je to vrsta zavoja, ki se izvede na vzporedno postavljenih smučeh in z rahlo naprej potisnjeno krmarico, ki je v tem primeru notranja smučka (Badjura 1924: 54–56). Guček (1998: 34) navaja, da se je zavoj razvil na območju glavnega mesta Norveške, ki se je včasih imenovalo Kristijanija. Torej gre za eponim.

medsebojno razmerje. Kot bomo videli v nadaljevanju, tovrstna pojasnila v nekaterih primerih tudi nakazujejo sinonimna razmerja (prim. razdelek 4.2.4) in ponekod celo nadomeščajo razlago (prim. razdelek 4.2.5). Na osnovi navajanja tovrstnih pojasnil sklepamo, da je imel avtor v prvi vrsti v mislih bralca, ki bo prebral delo od začetka do konca, in manj tipičnega uporabnika slovarja, ki bi želel preveriti le določen izraz. Podatki o pojmu so namreč lahko navedeni tudi izven oštevilčenega slovarskega sestavka. Poleg tega bi za tipično slovarsko uporabo pričakovali tudi abecedni seznam, ki bi olajšal iskanje izrazov v delu.

4.2 Značilnosti dela na ravni oštevilčenih odstavkov (mikrostruktura)

4.2.1 Iztočnice²²

Iztočnice so večinoma enobesedne in edninske. Najdemo pa tudi večbesedne iztočnice, npr. **celi sneg** (137),²³ in množinske, pri čemer je zanimivo, da so to le v posameznih primerih množinski samostalniki, npr. **hlače** (34). V večini primerov gre za samostalnike, ki imajo tudi edninsko obliko, a jih je avtor verjetno na osnovi tipične rabe navedel v množini, npr. **dereze** (7), **palice** (24). Iztočnice so večinoma opremljene z naglasi, a ne povsem dosledno. Geršič idr. (2014: 47) domnevajo, da so brez naglasa navedene tiste, za katere je Badjura menil, da so dobro poznane.

Besednovrstno lahko ugotovimo, da prevladujejo samostalniške iztočnice. Precej pa je tudi glagolov, ki so večinoma navedeni v nedoločniku, v nekaj primerih pa tudi v 1. os. ed., npr. **gazim** (74). Najdemo pa tudi posamezne prislove, npr. **stojé** (115), **čepé** (116), in pridevnika **smuški** in **smučarski** (90).

Badjura je označil tudi izvor iztočnic, in sicer so z zvezdico označeni »pristni domači« smučarski izrazi, medtem ko so brez zvezdice »zasilne izpeljave pisca in drugi udomačeni izrazi« (Badjura 1921a: 1). Pri iztočnicah, ki so

²² Več kot polovico iztočnic iz obravnavanega dela lahko najdemo tudi v *Slovenskem smučarskem slovarju* (2011). Večina jih je v obeh delih navedenih v prekrivni obliki, npr. *smučí, plug*, medtem ko so pri nekaterih razlike. Tako so npr. nekatere iztočnice, ki so pri Badjuri (1921a) navedene v množini, v *Slovenskem smučarskem slovarju* (2011) navedene v ednini, npr. *smučine : smučina, stremena : streme*. Poleg tega so nekateri smučarski izrazi, ki so v *Smuški terminologiji* navedeni kot enobesedne iztočnice, v omenjenem sodobnem priločniku sestavine večbesednih terminov, npr. *hlače : smučarske hlače, hrbet : hrbet smučke*. Med izrazi, ki jih Badjura v svojem delu navaja in jih v *Slovenskem smučarskem slovarju* ni, izstopajo zlasti izrazi iz splošnega jezika, npr. *suknjič, nogavica, čepica*, in nekateri prislovi, npr. *stojé, čepe*.

²³ Številka v oklepaju, ki je navedena za zgledom, označuje zaporedno številko, pod katero je smučarski izraz navedel Badjura v samostojni izdaji *Smuške terminologije* iz leta 1921.

označene z zvezdico, je na koncu slovarskega sestavka s krajšavo²⁴ naveden tudi podatek o lokaciji, kjer jo je zabeležil. Poleg petih lokacij, ki so omenjene v uvodu, so pri posameznih izrazih navedene še naslednje: *Jezersko* pri izrazu **rokavnik** (32), *Bled* pri izrazu **mrena** (130), *Bela krajina* pri izrazu **vnuče** (48) in *Trenta* pri izrazih **jamast svet** (80) in **hribčast** ali **grivast svet** (81). Le na enem mestu je namesto lokacije naveden avtor, in sicer pri izrazu **zavojci** (35) je dodano pojasnilo: »besedo rabi že Cigale«.

Iztočnice brez zvezdice lahko v grobem razdelimo v štiri skupine. V prvi skupini so izrazi, ki so iz splošnega jezika in tudi na področju smučanja ohranijo osnovni pomen, ki ga lahko najdemo tudi v starejših (splošnih) slovarjih,²⁵ npr. **čepica** (30), **megla** (66). V drugi skupini so smučarski izrazi, ki so prav tako iz splošnega jezika in jih tudi najdemo v starejših slovarjih, a so na področju smučanja na podlagi pomenskega prenosa dobili nov pomen, npr. **hrbet** [...] *zgornji del ploha, na katerem so pritrjena stremena* [...] (11), **žlebič** [...] *izdolbljeni dolec po sredini spodnje strani ploha* [...] (12), **plug** [...] *način drsanja, kadar tvorita krmarica in zavornica s krivinami navzdol oster ali top kot* [...] (110). V tretji in četrti skupini so smučarski izrazi, ki jih starejši slovarji ne navajajo. V tretjo skupino uvrščamo nove tvorjenke, npr. **smučar** (89), **podrskovati** (97), in v četrto skupino prevzete smučarske izraze, npr. **telemark** (121), **kristianija** (122). Sklepamo, da je imel avtor pri omembi »zasilnih izpeljav« v mislih zlasti četrto skupino, kar potrjuje tudi opomba, v kateri Badjura (1921a: 11) pri obravnavi zavojev navaja: »Kljub vsemu prizadevanju in stikanju nisem mogel dobiti boljšega izraza za nemški »Schwünge« (Telemarschwung).«

4.2.2 Zaglavje

Zaglavje je dosledno navedeno pri enobesednih iztočnicah, medtem ko ga pri večbesednih iztočnicah ni. Pri navajanju slovnicih podatkov je Badjura uporabljal krajšave latinskih jezikoslovnih terminov. Pri edninskih samostalnikih je v zaglavju navedena rodilniška končnica in oznaka spola (*m, f, n*). Pri množinskih samostalnikih pa rodilniške končnice ni zabeležene, je pa podatku o spolu dodan še podatek o številu (*pl*). Pri glagolskih iztočnicah v nedoločniku je navedena oblika za 1. os. ed., iztočnice v 1. os. ed. pa so opremljene z nedoločniško obliko, npr. **zaviram** -ati (111). Zanimivo je, da je pri glagolu **natakiniti** (128) naveden tudi ponavljalni glagol *natikati*, ki je označen s krajšavo iter. Besednovrstne oznake je s krajšavami navajal le pri pridevnikih, npr. **smuški**, adj. (90), in prislovih, npr. **stoje**, adv. (115). Poleg tega besednovrstni podatek najdemo še pri iztočnici **smuk** (91), kjer pa ni naveden s krajšavo, temveč s

²⁴ V pričujočem prispevku so omenjene krajšave in njihove razvezave navedene v razdelku 3.

²⁵ Besede najdemo kot del splošnega besedja npr. tudi v Pleteršnikovem *Slovensko-nemškem slovarju* (1894–1895).

pojasnilom: »beseda se rabi najpogosteje kot interjectio: smuk!«. Torej gre za pojasnilo, da se izraz, ki je glede na podatke v zaglavju samostalnik, najpogosteje uporablja kot medmet, ki ga Badjura (1924: 68, 74) navaja kot smučarski pozdrav in kot spodbudo na smučarskem startu.

4.2.3 Ostali z iztočnico povezani podatki

Med ostalimi z iztočnico povezanimi podatki lahko v delu najpogosteje najdemo navedbo edninske oblike ob iztočnici v množini, npr. **smučī** pl. f. od smuč (2), **krivine** pl. f. od krivina (13). Ni pa ta podatek naveden dosledno, saj ga ni pri nekaterih iztočnicah, ki sicer prav tako poznajo edninsko obliko, npr. **palice** pl. f. (24), **rokavice** pl. f. (45), **nogavice** pl. f. (47). Morda bi lahko podobno kot pri navajanju naglasa sklepali, da edninske oblike ni navajal pri samostalnikih, za katere je Badjura ocenil, da so dobro poznani.

Pogosti so tudi normativni napotki, ki jih lahko najdemo takoj za iztočnico ali pa na koncu slovarskega sestavka. Avtor jih je navajal navadno s klicajem in v oklepaju. Najpogosteje se nanašajo na neustreznost prevzetih izrazov, npr. **derezniki** (ne gurte!) (22), **nahrbtnik** (ne rukzak!) (26). Sklepamo, da je s tem Badjura želel še na povsem ekspliciten način izraziti odklonilen odnos do tovrstnih izrazov. Implicitno jih je namreč zavrnil že s tem, da jih v svoje delo ni vključil na ravni iztočnic. Posamezni normativni napotki pa se lahko nanašajo tudi na izgovor, npr. **kólec** (izgovori: kóvc) (23), in v enem primeru tudi na neustrezno množinsko obliko, npr. **krplja**, e, f, pl. krplje (ne krplji!) (1).

V obravnavano skupino lahko uvrstimo tudi navajanje ženskih poimenovanj za delujoče osebe. Badjura je ob obeh poimenovanjih za osebo, ki ju najdemo v delu, navedel tudi feminativa, in sicer **smučar**, ja, m., **smučarica**, e, f. (89) in **krmár**, ja, n., **krmárica**, e, f. *vobče vsak dobro izvežban smučar, ko enkrat tudi že obvladuje ovinke [...]* (99). Navajanje omenjenega podatka je zanimivo zaradi dejstva, da tudi sodobni terminološki slovarji pogosto ne vsebujejo feminativov, čeprav gre nedvomno za koristno informacijo.

Poleg tega se na iztočnico nanaša še besedotvorna razlaga, ki jo najdemo pri izrazu **smučke**, [...] *deminutiv od smučī* (6), in podatek o narečni obliki, ki je naveden pri iztočnici **oblečen sneg** (v bohinjskem narečju »obvočen, obôčen« s.) (134).

Morda bi lahko v to skupino pogojno uvrstili tudi razlago izvora smučarskega izraza, ki pa ni naveden kot iztočnica, temveč kot podiztočnica. Tovrsten primer najdemo npr. pri iztočnici **stremena** (14), pri kateri so našteje različne vrste stremen in pri omembi *lilijensfeldskih stremen* je razlaga »po izumitelju Mat. Zdarskyju iz Lilienfelda« in pri *bilgerijevih stremenih* razlaga »po Bilgeriju, ki je Zdarskyjev sistem, model izboljšal«. Obravnavani slovarski sestavek je zanimiv tudi zaradi dejstva, da se tukaj že nakazuje sistem gnezdenja, ki ga je Badjura uvedel v drugi izdaji *Smuške terminologije* iz leta 1931.

4.2.4 Sinonimi

Na spoznanje, da je Badjura izčrpno navajal tudi sinonimne izraze v zvezi z drugo izdajo *Smuške terminologije* iz leta 1931 opozorijo že Geršič idr. (2014: 48). Precej sinonimov pa lahko najdemo tudi že v izdaji iz leta 1921, pri čemer je zanimivo, da jih je navajal na več različnih načinov. Tako so sinonimi na nekaterih mestih navedeni neposredno za iztočnico, npr. **pálice** pl. f., opiráče (24), včasih sinonim oz. več sinonimov uvaja znak enačaj, npr. **kopno** = kopnína, kopnica (82), ponekod pa veznik *ali*, npr. **golenke** ali natače (36). V tovrstnih primerih sinonimi niso navedeni kot samostojne iztočnice, kar pomeni, da je v delu še precej več smučarskih izrazov, kot je oštevilčenih slovarskih sestavkov. V nekaterih primerih pa so vsi smučarski izrazi iz sinonimnega razmerja navedeni tudi kot samostojne iztočnice. Tako so npr. sinonimni smučarski izrazi **smučí** (2), **smuke** (3) in **smučé** (4) navedeni kot samostojne iztočnice in brez razlage. Sopomensko razmerje je nakazano v pojasnilu v samostojnem odstavku,²⁶ kjer so navedene tudi osnovne značilnosti pojma.

4.2.5 Razlage²⁷

Razlage smučarskega izrazja v delu lahko v grobem razdelimo v štiri skupine. V prvi so iztočnice, ki so opremljene z relativno natančnimi razlagami, za katere lahko vsaj v posameznih primerih ugotovimo, da pojem dobro umeščajo v pojmovni sistem stroke in da se kot takšne mestoma že približujejo terminološkim definicijam.

22. derezniki, pl, m., od dereznik; iz tankih vrvic pleteni trakovi ali usnjate stremeni-ce z zaponkami, s čimer si pritrdimo dereze na čevlje

108. Krmarica, e, f., v teku naprej pomeknjena, nekoliko razbremenjena smučka, ki naj vodi in drži smer

V drugo skupino uvrščamo iztočnice, pri katerih razlago nadomešča zgled rabe.

10. Oplaz, a, m., n. pr. plohi (smučke) dobé oplaz(e) na odspodku, ako se podrsaš po ostrem kamnu ali po ledenih cestah itd.

87. Smukati, -am ali -čem; posmukati, -čem, n. pr. vsi so jo zapored »posmukali« navzdol

V tretji skupini so iztočnice, pri katerih razlago nadomešča navedba enega ali več pomensko sorodnih izrazov.

²⁶ Pojasnilo, ki uvaja sinonime *smučí*, *smuke* in *smučé*, je v pričujočem prispevku navedeno v razdelku 4.1.

²⁷ Ker lahko v delu najdemo bolj in manj natančne opredelitve pojmov, namesto termina *definicija*, ki se uporablja v sodobni terminografiji, uporabljamo termin *razlaga*.

29. *oglavnica, kapuca, bašlik*
 32. *rokavnik, jopič, sweater*²⁸

V četrto skupino uvrščamo iztočnice, ob katerih ni nikakršne opredelitve pojma, npr. **suknjič** (33), ali pa so osnovne lastnosti navedene v predhodnem slovarskem sestavku ali pojasnilu.

Tretjo pripravo, ki se je poslužujemo [...] pri hoji po snegu in sicer le kadar je trd, poledenel ali pa pri opolzki, zmrzli travi, strmih goličavah zovemo:
 7. *dereze, pl. f.*

Pogosto lahko v delu najdemo tudi različne kombinacije zgoraj naštetih tipov opredelitev glavnih značilnosti. Najpogosteje gre za kombinacijo prvega in drugega tipa, torej je razlagi dodan še zgled. Zlasti je zanimiv primer pri iztočnici **smučine** (75), kjer je razlagi dodan latinski pregovor, ki je prirejen za področje smučanja.

75. *smučine, pl. f. [...] sled, ki jo zapuste smučī v snegu. »Po smučinah izpoznamo krmarja«! (Ex ungue leonem!)*

Če poskušamo oceniti delež posameznega tipa v delu, lahko ugotovimo, da prevladuje prvi tip, torej iztočnice z bolj ali manj natančnimi razlagami. Relativno veliko je tudi primerov, pri katerih je razlagi dodan zgled ali pa pojasnilo, ki je lahko samostojen odstavek ali pa del predhodnega ali sledečega slovarskega sestavka. V teh primerih gre torej za kombinacijo prvega tipa z drugim ali četrtem tipom. Primerov, ki bi jih lahko uvrstili v »čisti« drugi, tretji ali četrty tip, pa je manj.

5 Sklep

Badjura je v uvodu opredelil povod za nastanek dela in metodo oblikovanja smučarskega izrazja, medtem ko o strukturi dela ne pove veliko. V zvezi s povodom za nastanek dela lahko ugotovimo, da je bilo poleg odklonilnega odnosa do germanizmov pomembno izhodišče tudi prizadevanje za usklajen razvoj smučarskega izrazja z ostalimi južnoslovanskimi narodi. V metodološkem pogledu pa je pomembna zlasti Badjurova naslonitev na rabo, ki jo je popisoval po terenu, in opozarjanje na pomen skupinskega pristopa k oblikovanju smučarskega izrazja. Medtem ko je načelo o upoštevanju rabe uspešno udejanjal, pa pri spodbujanju k skupinskemu pristopu ni bil tako uspešen, saj kljub avtorjevemu vabilu k objavljanju smučarskega izrazja v periodiki, tovrstnih prispevkov v

²⁸ Kljub temu da je izraz zapisan citatno, sklepamo, da ga je Badjura vsaj do določene mere že razumel kot prevzeto besedo. Na nekaterih drugih mestih ga Badjura zapisuje tudi že v podomačeni obliki, npr. »Nabavi si samo sveter z zapognjenim, spredaj preklanim ovratnikom na gumb« (Badjura 1921: 34).

tem obdobju nismo zasledili. Kljub temu pa je to pomembno izhodišče, ki vsaj posredno kaže na avtorjevo zavedanje o pomenu širšega konsenza glede strokovnega izrazja, ki ga v sodobni terminološki vedi povezujemo s pojmom terminološkega dogovora.

S strukturnega vidika lahko ugotovimo, da delo, kljub temu da ga je avtor označeval kot zbirko, v veliki meri izkazuje značilnosti terminološkega slovarčka z jasno strukturo, ki jo je avtor vsaj v večjem delu tudi relativno dosledno udeležal. Tako je dosledno navajal slovnične podatke ob enobesednih iztočnicah, ki v delu prevladujejo, in relativno dosledno tudi edninske oblike ob množinskih iztočnicah. Nekoliko manj dosleden je bil pri navajanju naglasa in v sistemu prikazovanja sinonimije, ki jo navaja na več različnih načinov. S strukturnega vidika je pomembno tudi dejstvo, da je obravnavano delo eno prvih tovrstnih del s področja strokovnega izrazja, ki za večino iztočnic navaja tudi razlage, ki vsaj v nekaterih primerih zelo natančno opredelijo pojem in se tako že približajo terminološkim definicijam.

Najbolj očitne značilnosti, ki niso tipične za slovarje, se kažejo na ravni makrostrukture dela, in sicer v navajanju pojasnil, ki se nanašajo na določen smučarski izraz in so navedena izven oštevilčenega slovarskega sestavka, in v tem, da delo ni vsebovalo abecednega seznama obravnavanih smučarskih izrazov, kar otežuje iskanje.

Kljub omenjenima makrostrukturnima značilnostma in posameznim nedoslednostim na ravni mikrostrukture menimo, da je delo zanimivo tudi v slovaropisnem in zlasti v terminografskem oziru, saj predstavlja prvo tovrstno delo s področja športa, ki ga zgodovina slovenske terminografije vsekakor ne sme prezreti.

LITERATURA

- Rudolf BADJURA, 1914: Slovenska smuška terminologija. *Slovenski narod* 47, 29–30.
—, 1920/21: Slovenska smuška terminologija. *Sport* 4, 24.
—, 1921: Smučarjeva oprava. *Sport* 5, 34–35.
—, 1921a: *Smuška terminologija*. Ponatis po Sportu 1920/21. Ljubljana.
—, 1924: *Smučar*. Ljubljana.
—, 1931: *Smuška terminologija*. 2. pomnožena in izpopolnjena izdaja. Ljubljana.
Borut BATAGELJ, 2009: *Izum smučarske tradicije. Kulturna zgodovina smučanja na Slovenskem do leta 1941*. Ljubljana: Zveza zgodovinskih društev Slovenije.
Ljudmila BOKAL, 2010: Izrazi za sneg in smuči v slovenski smučarski terminologiji. *Slavia Centralis* 3/2, 109–124.
Ervin DOLENC idr., 1998: Sokolstvo. *Enciklopedija Slovenije*, 12. Ljubljana: Mladinska knjiga. 144–147.

Matjaž GERŠIČ idr., 2014: *Rudolf Badjura – življenje in delo*. Ur. Matjaž Geršič, Drago Perko. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU.

Aleš GUČEK, 1998: *Po smučinah od pradavnine*. Ljubljana: Magnolija.

Svetozar GUČEK, 1998: *Slovenija, zibelka smučanja v srednji Evropi*. Ljubljana: Kmečki glas.

Jasna HONZAK JAHIČ, 2000: Nastajanje in oblikovanje slovenskega športnega izrazja. *Slavistična revija* 48/3, 285–307.

Silvo KRISTAN, 2012: *Športni terminološki slovar: Delovni izvod za širšo strokovno razpravo*. Ljubljana: Fakulteta za šport.

Peter MIKŠA, Urban GOLOB, 2013: *Zgodovina slovenskega alpinizma*. Ljubljana: Friko, Mikša in partnerji.

Peter MIKŠA, Mitja ZORN, 2018: National marking of Slovenian mountains before World War I (Nacionalno markiranje slovenskih gora pred prvo svetovno vojno). *Igra ustvarjalnosti: teorija in praksa urejanja prostora* 6, 22–29.

Anton MRAK, 1932: Rudolf Badjura, Smuška terminologija. II. Pomnožena in izpopolnjena izdaja. *Ljubljanski zvon* 52/5, 318.

Maks PLETERŠNIK, 1894–1895: *Slovensko-nemški slovar*. Dostop 15. 11. 2021 na www.fran.si.

Slovenski smučarski slovar. Ur. Ljudmila Bokal. Ljubljana: Založba ZRC, ZRC SAZU, 2011.

Mojca ŽAGAR KARER, 2011: *Terminologija med slovarjem in besedilom. Analiza elektrotehniške terminologije*. Ljubljana: Založba ZRC.

ON THE 100TH ANNIVERSARY OF PUBLISHING *SMUŠKA TERMINOLOGIJA*: DESIGN AND TERMINOGRAPHIC ELEMENTS

In the first part of the article we present the history, the underlying intention of publishing *Smuška terminologija* (1921) and the methodology for collecting skiing terms. In the second part, we discuss the terminographic elements, and try to answer the question to what extent dictionary features can be detected in the work.

Badjura began collecting skiing terms before the First World War, so that in 1914 he published the first 10 skiing terms from Bloke, with short definitions and German equivalents in the newspaper *Slovenski narod*. In 1920–21 he published an expanded version in the journal *Sport*, which contained 137 numbered skiing terms. A reprint with some corrections of this version was published as a monograph in 1921, and a second edition of the monograph containing about 500 skiing terms was published in 1931.

The reason for publishing *Smuška terminologija* lies in the author's hostile attitude towards Germanisms and his effort toward the coordinated development of Slovene skiing terminology with that of other South Slavic languages. From a methodological point of view, Badjura's consideration of the use of skiing terms by skiers, which he observed in the spoken language and documented in his works, is particularly important. He also encouraged teamwork and collaboration in the development of skiing terminology. In this regard, he was not very successful. Despite his request to publish articles about skiing terminology in journals, we did not find any such articles from that time.

From a structural point of view, we have found that this work of Badjura has many elements specific to terminological dictionaries, although the author describes it as a collection. At the level of the microstructure, we can note that the author consistently gives grammatical information of single-word headwords that occur most frequently. Relatively consistently, he gives information on singular forms for plural headwords. He is less consistent in giving information about accents and the system of synonyms, which can be found in various places in dictionary entries. It is important to note that Badjura's work is one of the first from the field of Slovenian terminology that gives definitions relatively consistently as well, which, in some cases, define the term very precisely, and are already close to terminological definitions. Some features that are not typical for dictionaries are seen at the level of the macrostructure. The most obvious one is that, in some places, information about the term is given outside the dictionary entry. Another is that the book does not contain an alphabetical list of skiing terms.
